

Yeni medya okuryazarı bir bireyin sergilemesi gereken davranışlar

Ekmel Kılıç

1. Bilgisayar ve İnternet teknolojilerine fiziksel erişim sağlayabilmeli
2. Bilgisayarı açıp kapayabilmeli
3. Mouse ve klavyeyi kullanabilmeli
4. Tarayıcıyı açabilmeli
5. Arama motorunda arama yapabilmeli
6. Aradığı bilgiye ulaşabilmek için doğru aramayı yapabilmeli; tırnak işareti koyarak arama yapmak (“ arama”) ulaşılan sonuçları yarı yarıya azaltmaktadır. Edu.tr'nin eğitim, gov.tr'nin devletle ilgili siteleri gösterdiğini bilmek de daha doğru olan bilgiye güvenli ve hızlı bir şekilde ulaşabilmeyi sağlayacaktır.
7. Sitelerde güvenli bir şekilde gezinebilmeli: sitelerin güvenli olup olmadığını anlayabilmeli
8. E-devlet gibi uygulamaları etkin bir şekilde kullanabilmeli: ilgili belgeyi uygulama içerisinde sekmeler ya da arama butonu yoluyla bulup çıktısını ya da ekran görüntüsünü alabilmeli
9. E-ticaret sitelerine girip güvenli bir şekilde alışveriş yapabilmeli: sitenin adres çubuğuna bakarak orijinal olup olmadığını anlayabilmeli, site içerisinde gezinerek aradığını bulabilmeli, adres bilgilerini girerek sipariş oluşturabilmeli, ödeme sayfasına yönelendirildiğinin farkında olarak yine adres çubuğundan teyit edebilmeli, ödeme yapmak için kart bilgilerini ilgili yerlere girebilmeli ve kargo sürecini ilgili sayfadan takip edebilmeli
10. Gizliliğini sağlayacak bir tutuma sahip olmalı
11. Gizlilik ayarlarını her platforma uygun şekilde yapabilmeli
12. Karşılaşacağı tüm dijital içerikleri anlayabilmeli
13. Karşılaşacağı dijital içeriklerin toplumsal etkilerinin veya sonuçlarının olma potansiyelinin farkında olabilmeli

14. Karşılaşacağı içeriklere şüphe ile yaklaşabilmeli
15. Karşılaşacağı içerikleri sorgulayabilmeli
16. Karşılaşacağı içerikler ile ilgili 'neden, nasıl, kim, ne zaman, ne, kimin için, nasıl bir cümle ve kelime seçimiyle, hangi görseller kullanılarak, kime ve hangi bağlamda, ' paylaşıldığı gibi soruları sorabilmeli
17. Karşılaşacağı içerikleri başka kaynaklardan teyit edebilmeli
18. Kendisini, her türlü dijital içerik ile ifade edebilmeli
19. Kendisine bir sosyal medya hesabı açabilmeli
20. Kendisine bir İnternet sitesi kurabilmeli
21. Diğerleri ile etkin bir iletişim kurabilmeli: anlık mesajlaşma uygulamalarını her türlü dijital platformda yüksek verimlilikte kullanabilmeli, bunun için uygulamanın tüm özelliklerini bilmeli, aynı zamanda güvenlik ve gizliliği sağlayabilmeli
22. Çevrimdışı ve çevrimiçi oyunları oynayabilmeli
23. Çevrimdışı ve çevrimiçi bilgisayar programlarını kullanabilmeli
24. Tüm bunları yaparken etik kaygı ile hareket edebilmeli
25. Argo, hakaret, ırkçılık gibi ayrıştırıcı ve kötü davranışlarda bulunmamalı
26. Korsan içerikleri kullanmamalı

Yeni medya okuryazarı bir birey, yukarıda ifade edilen davranışları sergilerken, eleştirel bir bakış açısına sahip olarak yeni medyanın birey iktidar ilişkisi bağlamında post-modern bir toplumun kamusal alanına dönüştüğünün farkında olmalıdır. Yeni medyayı kullanırken bilgi kirliliği, dilin hatalı kullanımı, gözetim toplumu, dijital kapitalizm gibi birçok meselenin de farkında olmalı, bu yönde bir bakış açısı geliştirmelidir.